

Χαιρετισμός- Ομιλία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, κ.Γιάννη Μανιάτη

Η ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης περνά μέσα από την Ελλάδα

Χαίρομαι που για άλλη μια χρονιά βρίσκομαι μαζί σας, σε αυτό το πολύ φιλόξενο βήμα του IENE. Ενόσ Ινστιτούτου που μας δίνει τη δυνατότητα να ανταλλάξουμε απόψεις, να καταγράψουμε τι έγινε το τελευταίο χρονικό διάστημα και ταυτόχρονα να προσδιορίσουμε τι θέλουμε να κάνουμε την επόμενη και τις πολλές επόμενες χρονιές.

Θέλω να σας ευχαριστήσω για τα καλά σας λόγια και για μένα προσωπικά και συνολικά για την ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και να σας πω ότι η δική μας βαθιά πεποίθηση είναι ότι πράττουμε αυτό που επιβάλλει το σύνολο των ανθρώπων που ασχολούνται με το ζήτημα της ενέργειας. Αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό μας ως συντονιστή μιας συνολικής εθνικής προσπάθειας, στην οποία έχουμε όλοι συμφωνήσει, παρά τις επιμέρους πιθανές διαφοροποιήσεις, ή διαφορετικές ιεραρχήσεις.

Θεωρούμε ότι στην πραγματικότητα η μέγιστη πλειοψηφία των παραγόντων της ενέργειας, η μέγιστη πλειοψηφία του πολιτικού συστήματος της χώρας και η μέγιστη πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας, έχουμε σχεδιάσει και υλοποιούμε μια εθνική στρατηγική η οποία είναι η μοναδική διέξοδος, για να βγούμε από τη δύσκολη κατάσταση μέσα στην οποία βρισκόμαστε τώρα.

Έτσι, λοιπόν, στην δική μας αντιληψιμότητα πραγμάτων, το ζήτημα της ενέργειας και η επίλυση των μεγάλων προβλημάτων που απασχολούν και την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη χώρα, αποτελούν τη “λυδία λίθο” επί της οποίας θα αξιολογηθούμε όλοι. Κι αναφέρομαι κυρίως σε αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά πόσο θέλουν μια Ευρώπη ισχυρή σε διεθνές επίπεδο, ή θέλουν μια Ευρώπη, η οποία απλώς θα ακολουθεί με αργά βήματα τα πολύ πιο γρήγορα βήματα που κάνουν άλλες οικονομίες. Και οφείλω να σημειώσω πως χαίρομαι, διότι το τελευταίο χρονικό διάστημα, ακόμη και σε επίπεδο αρχηγών κυβερνήσεων και προέδρων κρατών, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έγινε αντιληπτό ότι οι πολιτικές περί την ενέργεια, είναι της ίδιας σπουδαιότητας με τις πολιτικές περί τη χρηματοπιστωτική πολιτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εάν δεν συνειδητοποιήσουμε όλοι ότι η ενέργεια αποτελεί τον τροφοδότη της ευρωπαϊκής οικονομίας, ότι αποτελεί το χαρακτηριστικό στοιχείο της ποιότητας διαβίωσης των ευρωπαϊκών νοικοκυριών, ότι πρέπει να ενταχθεί στην κορυφαία πολιτική και αναπτυξιακή ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε απλώς θα ακολουθήσουν τα αρνητικά παραδείγματα της μη προετοιμασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως όταν άρχισε να ξεσπάει το 2008 η μεγάλη χρηματοοικονομική κρίση στις ΗΠΑ με την κατάρρευση της Lehman Brothers.

Επειδή ελπίζω και μπορώ να πω ότι είμαι σχεδόν βέβαιος πως οι ευρωπαϊκές ηγεσίες έχουν απολύτως συνειδητοποιήσει τη σπουδαιότητα του τομέα της ενέργειας, βρίσκομαι σήμερα εδώ μαζί σας για να καταγράψω τόσο την εμπειρία ενός ανθρώπου που το πρώτο εξάμηνο του 2014 προήδρευε σε δυο συμβούλια Υπουργών, το Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας και το Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος, όσο και να καταγράψω τις βασικές επιλογές που έχει κάνει μια χώρα, που έχει πονέσει πολύ το τελευταίο χρονικό διάστημα, έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις τις οποίες κανένας δεν ήταν έτοιμος να αντιμετωπίσει.

Βρισκόμαστε στο τέλειωμα μιας χρονιάς, η οποία μας αφήνει πολλά στοιχεία αισιοδοξίας, ότι πια ξεπερνάμε την κρίση. Και στο ξεπέρασμα της κρίσης οφείλω να σημειώσω τη βαθιά μου προσωπική πεποίθηση, ότι ο τομέας της ενέργειας και ο τομέας του ορυκτού πλούτου, αποτελούν έναν από τους δυο-τρεις πολύ βασικούς παράγοντες πάνω στους οποίους θα πρέπει να στηριχθεί το νέο παραγωγικό μοντέλο της χώρας. Το παραγωγικό μοντέλο που πια δεν θα στηρίζεται σε δανεικά, αλλά θα στηρίζεται στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην παραγωγή δημόσιου και ιδιωτικού πλούτου. Όλα αυτά, όμως, για να γίνουν πράξη, απαιτείται συνέχεια, συνέπεια,

επαγγελματισμός στη λήψη αποφάσεων και στην υλοποίηση των ίδιων αποφάσεων και σε κάθε περίπτωση απαιτείται μέτωπο από όλους όσους μπορούν να βοηθήσουν σε αυτή την κατεύθυνση.

Είναι ξεκάθαρο ότι το τελευταίο Συμβούλιο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασχολήθηκε σχεδόν αποκλειστικά με το ζήτημα της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης, έστειλε το μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση. Έστειλε το μήνυμα ότι επιτέλους οι κυβερνήσεις αρχίζουν να ανοίγουν τα μάτια τους. Κι αναφέρομαι κυρίως στις ισχυρές κυβερνήσεις, τις κυβερνήσεις των κρατών που μπορούν, όταν διαπραγματεύονται εισαγωγή ενεργειακών προϊόντων, να διασφαλίζουν καλές τιμές και λόγω της ισχύος τους, αλλά και λόγω της γεωγραφικής τους θέσης. Κι επιτέλους, αντελήφθησαν ότι η Ένωση των 28, για να προχωρήσει, χρειάζεται ταυτόχρονα μια ενιαία διαπραγματευτική πολιτική στο κορυφαίο ζήτημα που είναι η ενεργειακή εξάρτηση της Ένωσης από τρίτες χώρες.

Θυμίζω σε όλους ότι μιλούμε για μια διεθνική οντότητα, 28 κρατών μελών, που σε ποσοστό περίπου 55% είναι εξαρτημένη στα ενεργειακά της αγαθά από τρίτες χώρες. **Ενεργειακή εξάρτηση σημαίνει οικονομική εξάρτηση και σημαίνει και διεθνοπολιτική εξάρτηση.** Κατά συνέπεια, η μείωση της εξάρτησης αποτελεί κορυφαία πολιτική πρωτοβουλία που πρέπει να αναλάβει τόσο η ΕΕ ως μια διεθνής οντότητα, όσο και οι επιμέρους κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Σε αυτή την κατεύθυνση πιστεύω ότι έχουμε αρχίσει πια να βαδίζουμε και τα μηνύματα των τελευταίων μηνών μου δίνουν τα στοιχεία της αισιοδοξίας ότι πια όλα αυτά έχουν γίνει αντιληπτά.

Κρατούμε στο μυαλό μας το εξής. Μια κρίση που θα ξεσπάσει κάπου, θα επηρεάσει τους πάντες. Είναι το γνωστό πέταγμα της πεταλούδας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας.

Ζήσαμε το τελευταίο χρονικό διάστημα όλη αυτή την αναταραχή στον ευρύτερο γεωπολιτικό μας ορίζοντα. Την κρίση στην Ουκρανία. Τον εμφύλιο πόλεμο στη Λιβύη. Την εμφάνιση των Τζιχαντιστών του ISIS και του μουσουλμανικού κράτους σε περιοχές οι οποίες είναι τροφοδότης της παγκόσμιας οικονομίας με ενεργειακά αγαθά. Η έλλειψη σταθερότητας σε μια Μεσόγειο, όπου το νότιο μέρος της, η Βόρεια Αφρική αδυνατεί πια να παίξει τον ισορροπιστικό ρόλο που έπαιζε στο παρελθόν, ο δε βορράς της, δηλαδή η νότια Ευρώπη, πάσχει απολύτως και από οικονομική ευστάθεια, αλλά και από ενεργειακή επάρκεια.

Μέσα σε ένα τέτοιο τοπίο έρχεται να αυτοτοποθετηθεί η χώρα μας. Και αυτή η αυτοτοποθέτηση γίνεται, για πρώτη φορά, με συγκριτικούς θετικούς όρους που αν συνεχίσουν να εφαρμόζονται για τα πολλά επόμενα χρόνια έτσι όπως απαιτούν οι μακροπρόθεσμες προοπτικές του ενεργειακού τομέα, είναι απολύτως βέβαιο ότι θα αποτελέσουν ένα τρομακτικό συγκριτικό πλεονέκτημα για την ελληνική κοινωνία, την ελληνική οικονομία συνολικά για την πατρίδα μας.

Να κρατήσουμε στο μυαλό μας μόνο έναν αριθμό. **Κάθε μέρα η Ευρωπαϊκή Ένωση πληρώνει περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ για να κάνει εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων από τρίτες χώρες. Αυτό δεν μπορεί πια να είναι ανεκτό ούτε από την ευρωπαϊκή βιομηχανία, ούτε από τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά.**

Η ανάπτυξη στρατηγικών που θα μειώσουν την εξάρτηση της Ένωσης από τρίτες χώρες, αποτελεί την κορυφαία πρωτοβουλία που θα πρέπει να υλοποιείται με συγκεκριμένα μέτρα. Και σε αυτά τα μέτρα επιτρέψτε μου να αναφερθώ στη συνέχεια.

Θέλω να κρατήσω από το τελευταίο Συμβούλιο Κορυφής ορισμένα συμπεράσματα τα οποία μας δίνουν τη δυνατότητα πράγματι να είμαστε αισιόδοξοι. Κρατώ πρώτα απ' όλα το γεγονός ότι συμφώνησαν οι πολιτικοί αρχηγοί πως χρειάζεται ένας **Μηχανισμός Αλληλεγγύης ο οποίος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο θα στηρίζει τις χώρες που κάθε φορά πλήττονται περισσότερο, όταν ξεσπά μια κρίση.** Γνωρίζετε πολύ καλά ότι αυτό προέκυψε μετά από πρωτοβουλία της ελληνικής κυβέρνησης. Μόλις χθες έλαβα τη σχετική επιστολή του πρώην Επιτρόπου - που προφανώς δεσμεύει και τον διάδοχό του - ότι αυτός ο μηχανισμός αλληλεγγύης που πρότεινε η ελληνική κυβέρνηση, αποτελεί μια εξαιρετικά θετική και δημιουργική προσέγγιση, στην οποία θα δοθεί συνέχεια παρά το γεγονός ασφαλώς ότι η ουκρανική κρίση φαίνεται ότι βαίνει προς επίλυση.

Ένα δεύτερο σημείο μεγάλου ενδιαφέροντος για τη χώρα μας είναι η ένταση και η έμφαση που δόθηκε **στην ύπαρξη του Νοτίου Διαδρόμου**. Θυμίζω εδώ ότι μιλούμε για μια 20ετή προσπάθεια ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαμορφώσει το Νότιο Διάδρομο που θα μεταφέρει αέριο από την Κασπία, από το Αζερμπαϊτζάν μέσω της Ελλάδας προς τις υπόλοιπες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Νότιος Διάδρομος είναι στα πρώτα στάδιά του. Έχει δυνατότητες επέκτασης πολύ σημαντικότερες από αυτές που υπάρχουν και τώρα. Τα 10 bcm που υπάρχουν σε πρώτη φάση, τα 20 bcm της επόμενης φάσης μπορούν να είναι μόνο το ξεκίνημα ενός ευρύτερου πιο φιλόδοξου σχεδίου.

Κρατώ και ένα επόμενο σημείο από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Κορυφής. **Για πρώτη φορά συμφώνησαν οι ηγέτες της Ένωσης ότι στο χώρο της Νότιας Ευρώπης χρειάζεται ένα ενεργειακό hub**. Κι αυτή η ενσυνείδητη ασάφεια, αλλά με τις πολλές ερμηνείες της συγκεκριμένης απόφασης **δίνει τη δυνατότητα στην Ελλάδα να διεκδικήσει** και από άλλες ανταγωνίστριες χώρες το δικό της γεωπολιτικό και οικονομικό ρόλο στη διαμόρφωση αυτού του νέου κόμβου της ενέργειας στη Νότιο Ευρώπη.

Πού έχουμε συμφωνήσει όλοι; Ότι το ζήτημα της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης στηρίζεται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες.

Ο πρώτος είναι η **διαφοροποίηση πηγών**.

Ο δεύτερος η **ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς**.

Ο τρίτος η **εξοικονόμηση ενέργειας**, η ενεργειακή αποδοτικότητα και η μετάβαση σε οικονομίες χαμηλού άνθρακα.

Και ο τέταρτος πυλώνας είναι η **ανάπτυξη των ενδογενών πόρων**. Κυρίως αναφερόμαστε στους υδρογονάνθρακες.

Είχα την δυνατότητα, το τελευταίο χρονικό διάστημα, να επισκεφθώ τις ΗΠΑ και να έχω πολλαπλές συναντήσεις σε πάρα πολλά επίπεδα με όλους όσους παίρνουν αποφάσεις για το μέλλον, τουλάχιστον όσον αφορά την αμερικανική προσέγγιση. Συναντήσεις με υψηλόβαθμους εκπροσώπους της διοίκησης Ομπάμα, συναντήσεις με ανθρώπους και επιστήμονες σε δεξαμενές σκέψης, σε πανεπιστήμια και ινστιτούτα που με τους προβληματισμούς και με τις αναλύσεις τους, επηρεάζουν τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και επαφές επίσης με την ενεργειακή αγορά. Μπορώ να σας πω ότι είναι **η πρώτη φορά που η Ελλάδα με τόση σαφήνεια καταθέτει μια ολοκληρωμένη, όχι στα χαρτιά, αλλά υλοποιούμενη στρατηγική, για να αναδειχθεί στο σημαντικότερο περιφερειακό ενεργειακό παίκτη της ευρύτερης περιοχής**.

Αυτό έγινε απόλυτα σαφές και είναι χρέος όλων μας το επόμενο χρονικό διάστημα να το κάνουμε πράξη με τα καλύτερα δυνατά βήματα. Εξηγούμαι.

Ο πρώτος πυλώνας αναφέρεται στη διαφοροποίηση πηγών και η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα στην ευχάριστη θέση να κοιτά στα μάτια τους διεθνείς συνομιλητές της και να λέει ότι **είμαστε η μόνη χώρα στην Ένωση που προτείνει και υλοποιεί τρεις νέες εναλλακτικές διόδους από τρεις νέες πηγές τροφοδοσίας της Ευρώπης με ενεργειακά αγαθά**.

Πρώτη νέα πηγή ο Νότιος Διάδρομος, ο αγωγός TAP. Το Σεπτέμβριο ολοκληρώθηκε η συμφωνία από το κονσόρτσιουμ SahDeniz. Κι είχα την δυνατότητα λίγες μέρες πριν μεταβούμε στο Μπακού για την τελετή έναρξης του συγκεκριμένου έργου, να υπογράψω τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί την κορυφαία αδειοδοτική διαδικασία, προκειμένου να τρέξει ένα μεγάλο έργο, όπως το έργο ενός αγωγού. Ο Νότιος Διάδρομος πια αρχίζει να γίνεται πραγματικότητα, το χρονοδιάγραμμά του ακολουθείται πιστά και παρά τις επιμέρους προσεγγίσεις και επιφυλάξεις που υπάρχουν, κυρίως σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών - αντιδράσεις αναμενόμενες σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα - είμαστε βέβαιοι και βοηθούμε απολύτως ως Κυβέρνηση στην κατεύθυνση ότι το συγκεκριμένο έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά του.

Δεύτερος διάδρομος, ο διάδρομος που θα συνδέει τα κοιτάσματα της ανατολικής Μεσογείου μέσω Κύπρου, Κρήτης και ηπειρωτικής Ελλάδας με τις υπόλοιπες αγορές. Επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω σε όλους ότι η Γεωλογική Υπηρεσία των Ηνωμένων Πολιτειών έχει αναδείξει ότι έχουμε ανακτήσιμα αποθέματα στη συγκεκριμένη περιοχή 3.500 δις κυβικά μέτρα αερίου και 1,7 δις βαρέλια πετρελαίου. Αναμφισβήτητα, η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου διεκδικεί και θα το καταφέρει, είμαι βέβαιος, να αποτελέσει μια πολύ σημαντική νέα πηγή τροφοδοσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι μόνο με ενεργειακά αγαθά. **Ο αγωγός EastMed**, ο οποίος θα συνδέει τα κοιτάσματα αυτά με την υπόλοιπη Ευρώπη, αποτελεί μια κορυφαία πολιτική προτεραιότητα για τη χώρα και ο αγωγός **IGI**, ο οποίος θα είναι η απόληξη του συγκεκριμένου αγωγού προς την Ιταλία, συνεχίζει να είναι και θα είναι στις προτεραιότητες, που είναι και εντεταγμένες στα Προγράμματα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος και της Ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά και των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων.

Υπάρχει και ο **τρίτος διάδρομος**, ο διάδρομος ο οποίος ακόμη βρίσκεται στα πρώτα στάδια, όμως οι πολιτικές συμφωνίες έχουν αρχίσει να διαμορφώνονται. **Μιλώ για τον Κεντρικό Διάδρομο, ο οποίος μπορεί να ενώσει τα δίκτυα του Αιγαίου με τα δίκτυα της Βαλτικής.** Κι έχει μεγάλο ενδιαφέρον ότι αυτός ο νέος διάδρομος είναι ένας διάδρομος που μπορεί να υλοποιηθεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα – αρκετοί εκτιμούν ότι το **τέλος του 2017 είναι απολύτως ρεαλιστικό** - με πολύ λίγες επενδύσεις και έχει μια πολύ βασική φιλοσοφία. Αντί να συγκροτήσει, να διαμορφώσει ένα νέο διάδρομο αποκλειστικά για μια νέα πηγή, έχει τη φιλοσοφία να διασυνδέσει τα μη διασυνδεδεμένα μέχρι σήμερα εθνικά δίκτυα μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου.

Η προσέγγιση αυτή δείχνει τον ρεαλισμό της λύσης, τη δυνατότητα χρηματοδότησης και την ύπαρξη εναλλακτικών πηγών συνδέσεων. **Η Ελλάδα είναι παρούσα σε αυτή τη νέα ευρωπαϊκή στρατηγική με τρεις νέες οδεύσεις, και τρεις νέες πηγές τροφοδοσίας. Ο κεντρικός διάδρομος ήδη έχει σημαντικό βαθμό ωριμότητας για τις πρώτες τέσσερις χώρες: Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία.** Ήδη, με τη Βουλγαρία η ύπαρξη του ιντερκονέκτορα μεταξύ των δύο χωρών του IGB είναι σε αρκετά προωθημένο στάδιο. Αναμένουμε πολύ σύντομα τη λήψη των τελικών επενδυτικών αποφάσεων και αμέσως μετά να προχωρήσουμε με την συνεργασία και της νέας βουλγαρικής Κυβέρνησης. Ιδιαίτερα αυτός ο διάδρομος θα τροφοδοτηθεί από τρεις διαφορετικές κατηγορίες πηγών τροφοδοσίας. Η μία πηγή τροφοδοσίας είναι ο TAP, που επαναλαμβάνω προχωρά σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Η δεύτερη πηγή τροφοδοσίας θα είναι οι δύο ή τουλάχιστον η μία από τις δυο πλωτές μονάδες υγροποιημένου φυσικού αερίου στη Βόρεια Θάλασσα που επίσης είναι εντεταγμένα στα Προγράμματα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος. Και η τρίτη πηγή τροφοδοσίας, και χαίρομαι που μου το υπενθυμίσατε, είναι η υπόγεια αποθήκη στη νότια Καβάλα. Και ασφαλώς υπάρχει η αναβαθμιζόμενη κατά 75% εγκατάσταση LNG της Ρεθυθούσας.

Λυπάμαι, τα προηγούμενα τρία χρόνια δεν έγινε απολύτως τίποτε για την υπόγεια αποθήκη της νότιας Καβάλας, κάτι προφανώς ενδιαφέρον για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και προφανώς ενδιαφέρον για τους διεθνείς επενδυτές. Χαίρομαι μόνο να πω ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα το ΤΑΙΠΕΔ έχει εντάξει στις προτεραιότητές του την ανάπτυξη της υπόγεια αποθήκης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σε στενή συνεργασία με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, έχει ήδη δρομολογήσει διαδικασίες έτσι ώστε πολύ σύντομα να μπούμε σε ένα διεθνή διαγωνισμό, αναζητώντας επενδυτή γι' αυτή την εξαιρετικά σπουδαία ενεργειακή επέμβαση.

Η δεύτερη επιλογή της Ένωσης είναι ασφαλώς η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς. Περιττεύει να πω ζητήματα τα οποία τα γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά. Επιτρέψτε μου να σημειώσω μόνο πως έχει ενδιαφέρον ότι πλέον συνειδητοποιήσαν και οι μεγάλες οικονομικές και ενεργειακές δυνάμεις της Ένωσης, ότι η ύπαρξη διασυνδεδετηρών αγωγών αποτελεί μια κορυφαία αναπτυξιακή πρωτοβουλία προκειμένου να προχωρήσουμε σε ενιαία ευρωπαϊκή αγορά στον τομέα της ενέργειας. Δεν φτάνουν, δεν επαρκούν μόνο οι ρυθμίσεις στο επίπεδο της αγοράς. Απαιτείται, όταν σε μια αγορά βρίσκεις ενεργειακά προϊόντα, τα ενεργειακά αυτά προϊόντα να βρίσκουν τους φυσικούς δρόμους, για να διοχετευτούν στις αγορές που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Και εδώ τονίζω τη σημασία υποδομών φυσικού αερίου αντίστροφης ροής

Στο σημείο αυτό δεν αντέχω στον πειρασμό να μην υπενθυμίσω το τεράστιο πρόβλημα που έχει συνολικά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επανάσταση του σχιστολιθικού αερίου και του σχιστολιθικού

πετρελαίου έχει φέρει όλες αυτές τις τεράστιες ανακατατάξεις όπου πια οι Ηνωμένες Πολιτείες ξεκινούν από την επόμενη χρονιά και είναι εξαγωγική χώρα στα ζητήματα του φυσικού αερίου. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι υπάρχουν οι πρώτες μονάδες που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί από το Υπουργείο Ενέργειας των Ηνωμένων Πολιτειών - με ενήμερωση γι' αυτό πριν λίγες μέρες ο ομόλογός μου Υπουργός των Ηνωμένων Πολιτειών -και εκκρεμούν και άλλες αιτήσεις. Κατά συνέπεια, βρισκόμαστε σε ένα μεταβαλλόμενο πολιτικό περιβάλλον, όπου αντικειμενικά οι εγκατεστημένες εταιρείες στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν το τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα του εξαιρετικά μειωμένου ενεργειακού κόστους σε σχέση με τις βιομηχανίες και τις επιχειρήσεις ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν αναλάβαμε την Ευρωπαϊκή Προεδρία στις αρχές αυτής της χρονιάς, το μεγάλο θέμα που μας απασχόλησε ήταν ακριβώς πώς θα μειώσουμε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο το κατά 100% ως και 200% μεγαλύτερο ενεργειακό κόστος όλων των ευρωπαϊκών βιομηχανιών σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εάν σε αυτό προσθέσει κανείς την κατά τουλάχιστον 35% αυξημένη τιμή των χωρών που τροφοδοτούν τις βιομηχανίες τους με μακροχρόνια συμβόλαια σε σύγκριση με τη spot αγορά φυσικού αερίου, και σε μια χώρα γεωγραφικά απομακρυσμένη όπως είναι η Ελλάδα, αντιλαμβάνεται το προφανές, ότι η ελληνική βιομηχανία χρειάζεται πολύ μεγαλύτερη στήριξη από ό,τι οποιαδήποτε άλλη βιομηχανία οπουδήποτε αλλού στην Ευρώπη. Και σε αυτή την κατεύθυνση έχουμε δώσει όλες μας τις δυνάμεις, ακολουθούμε μια συγκεκριμένη πορεία, με προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στο δρόμο μας, αλλά και με προβλήματα που είμαστε βέβαιοι ότι θα τα ξεπεράσουμε.

Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου να σημειώσω και μια σημαντική κατά τη γνώμη μας παρέμβαση. Είναι το άνοιγμα του διαλόγου για τη **δημιουργία ενός Χρηματιστηρίου Ενέργειας στην Ελλάδα**. Και χαίρομαι γιατί μπορώ να πω ότι σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που μου έχουν δώσει όλοι οι φορείς και οι άνθρωποι που ασχολούνται με το συγκεκριμένο ζήτημα, μέχρι τέλος αυτής της χρονιάς θα έχουμε στα χέρια μας ένα πλαίσιο επί του οποίου θα μπορούμε όλοι οι συντελεστές της ενεργειακής αγοράς να συζητήσουμε και να πάρουμε τις αντίστοιχες αποφάσεις. Ο ανταγωνισμός και σε αυτό το σύστημα είναι εξαιρετικά σημαντικός και σκληρός από γειτονικές χώρες. Όμως έχουμε τη βεβαιότητα ότι ενώνοντας τις δυνάμεις και αξιοποιώντας και τη γεωγραφική θέση της χώρας, μπορούμε να προχωρήσουμε και σε αυτή την κατεύθυνση.

Έρχομαι στον τρίτο πυλώνα που κατά τη γνώμη μου αποτελεί τον παραμελημένο, για να είμαι ορθότερος, τον μέχρι πρόσφατα σχεδόν εγκαταλελειμμένο **τομέα της Ενεργειακής Απόδοσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας**. Λέω παντού ότι τα τελευταία τέσσερα χρόνια που βιώνω τις αποφάσεις των Συμβουλίων Υπουργών Ενέργειας, διαπιστώνω απολύτως πόση έλλειψη κεντρικής πολιτικής και οικονομικής υποστήριξης είχε αυτή η συγκεκριμένη επιλογή. Και οφείλω να σημειώσω πως χαίρομαι που η πρωτοβουλία που πήραμε πριν λίγους μήνες πέντε Υπουργοί Ενέργειας της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και ο ομιλών, προκειμένου η εξοικονόμηση ενέργειας και η ενεργειακή αποδοτικότητα να αποτελέσουν στόχο του πακέτου «Ενέργεια – Κλιματική Αλλαγή μέχρι το 2030», υιοθετήθηκε τελικά και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από το Συμβούλιο Κορυφής. Τώρα πια η εξοικονόμηση ενέργειας, η ενεργειακή αποδοτικότητα, η **μεγάλη ελπίδα της Ελλάδας για ανάκαμψη του κατασκευαστικού τομέα και ιδιαίτερα του τομέα της οικοδομής, η βασική ελπίδα της Ελλάδας να υπάρξει στην πραγματική οικονομία ρευστότητα και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**, έχει ενσωματωθεί στις επιλογές και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν αρχίσει πια να χτυπούν την πόρτα μας και δυνάμεις χρηματοδότησης.

Κρατήστε στο μυαλό σας ότι το 2013 οι παγκόσμιες επενδύσεις στα ζητήματα της εξοικονόμησης ενέργειας ήταν κατά 100 δις δολάρια περισσότερες από τις αντίστοιχες επενδύσεις στις Ανανεώσιμες Πηγές. Για την εξοικονόμηση ενέργειας είχαμε 310 δις δολάρια, για τις Ανανεώσιμες που πάντα αποτελούν για τον πλανήτη αλλά και για την χώρα μας τη μεγάλη περιβαλλοντική ενεργειακή επιλογή ήταν μόλις 210 δις. Αυτό δείχνει ότι επιτέλους γίνεται αντιληπτή η τεράστια σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας και της καταπολέμησης των αρνητικών φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, αλλά και ταυτόχρονα στήριξης με πράσινες δράσεις, με αειφορικές δράσεις, των εθνικών οικονομιών.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στην πατρίδα μας έχουμε ήδη ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια το πρόγραμμα «**Εξοικονομώ κατ' οίκον**», το οποίο θα συνεχιστεί στη νέα Προγραμματική Περίοδο με τη μεγαλύτερη δυνατή χρηματοδότηση που θα μπορέσουμε να διασφαλίσουμε. Ταυτόχρονα έχουμε ανοίξει βηματισμό για δυο νέες κατηγορίες εφαρμογών του «Εξοικονομώ»: «**Εξοικονομώ στα Δημόσια Κτήρια και στο Δημόσιο Φωτισμό**» και «**Εξοικονομώ στα Επαγγελματικά Κτήρια**». Όλα αυτά να τα συνδυάσουμε και με τις πρόσφατες νομοθετικές μας παρεμβάσεις που τις θεωρώ εξίσου σημαντικές με όλα τα προηγούμενα και που σχετίζονται με το **netmetering και τις εφαρμογές του, όχι μόνο πια στα νοικοκυριά αλλά και στον αγροτικό τομέα, τις εφαρμογές του και στον επαγγελματικό τομέα και αναφέρομαι με ιδιαίτερη έμφαση στον τουριστικό κλάδο.**

Ερχόμαστε και ζητούμε καταθέτοντας το δικό μας οβολό, ως ελληνική Πολιτεία, μέσα από τη νέα Προγραμματική Περίοδο, τα δημόσια κονδύλια. Και ζητούμε από τους υπόλοιπους εταίρους του προγράμματος - και αναφέρομαι στο εθνικό τραπεζικό σύστημα και τους ιδιώτες επενδυτές - την πρόθεσή μας να διαθέσουμε το υψηλότερο δυνατό κονδύλι, μέσα στα προγράμματα Συγχρηματοδότησης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, έτσι ώστε η εξοικονόμηση ενέργειας στα δημόσια κτήρια και στο δημοτικό και εθνικό φωτισμό, να αποτελέσει μια νέα προτεραιότητα του δημόσιου τομέα και της Αυτοδιοίκησης, με τεράστια οφέλη στην εξοικονόμηση πόρων για την ίδια την Πολιτεία. Πιστεύουμε βαθιά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Πολύ σύντομα, θα παρουσιάσουμε τις πρώτες προσεγγίσεις μετά τις συναντήσεις που έχουμε κάνει με τις Τράπεζες και είμαι απολύτως βέβαιος ότι η συγκεκριμένη δράση θα προσελκύσει το ενδιαφέρον επενδυτικών κεφαλαίων. Ήδη η EBRD με ένα πολυμελές κλιμάκιο μας έχει επισκεφθεί, έχουμε κάνει τις αντίστοιχες συζητήσεις, σας βεβαιώνω απολύτως ότι αν με τη σοβαρότητα που έχει ξεκινήσει αυτή η πρωτοβουλία συνεχιστεί και κατά τον σχεδιασμό του προγράμματος, τότε θα έχουμε μπροστά μας μια νέα αναπτυξιακή πρόταση και πρόκληση για τη χώρα μας.

Και θα τελειώσω με τους **Υδρογονάνθρακες**. Θα μιλήσω πολύ συνοπτικά γιατί νομίζω ότι όλοι μας πια έχουμε συνειδητοποιήσει το προφανές. Το προφανές είναι ότι η πατρίδα μας είναι προικισμένη με πόρους που μπορούν να μειώσουν την ενεργειακή μας εξάρτηση και με πόρους ορυκτές πρώτες ύλες που μπορούν να αναβαθμίσουν γεωπολιτικά το ρόλο μας. Οι τελευταίες συναντήσεις που έχουν γίνει, η διαμόρφωση της περιφερειακής συνεργασίας Ελλάδας – Κύπρου – Αιγύπτου και η διαμόρφωση της περιφερειακής συνεργασίας Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ είναι **συνεργασίες οι οποίες δεν στρέφονται εναντίον ουδενός**. Αντίθετα είναι συνεργασίες που **απλώνουν το χέρι για ένταξη και σε όλες τις υπόλοιπες χώρες της ευρύτερης περιοχής, είναι δράσεις που σηματοδοτούν την επιλογή της Ελλάδας να αποτελέσει ένα πόλο σταθερότητας, ευημερίας, ειρήνης και ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή**. Διεκδικούμε και θα το κάνουμε πράξη, οι υδρογονάνθρακες να αποτελέσουν πηγή ευτυχίας των λαών και όχι αρνητική πηγή, όπως συμβαίνει στις τριτοκοσμικές χώρες. Διεκδικούμε οι υδρογονάνθρακες να είναι το καλό παράδειγμα ανάπτυξης όπως έχει συμβεί στη Μεγάλη Βρετανία, στη Νορβηγία και σε άλλες χώρες.

Και θα το κάνουμε πράξη γιατί νομίζω ότι είναι πια αρκετά σοφότερες οι ηγεσίες των γειτονικών χωρών, ώστε να καταλάβουν ότι είναι προς όφελος και των δικών τους χωρών των δικών τους λαών να υπάρξει μια συνεργασία και σε αυτή την κατεύθυνση η Ελληνική Κυβέρνηση εργάζεται με όλες της τις δυνάμεις στο ανώτατο επίπεδο, ο Πρωθυπουργός και ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης στο επίπεδο των Αρχηγών, αλλά νομίζω και στο επίπεδο των ανθρώπων που μεταξύ τους ανταλλάσσουν πληροφορίες και προσλαμβάνουσες.

Πριν λίγες μέρες δημοσιεύτηκε ο διεθνής διαγωνισμός για τα τρία οικόπεδα στην Ελλάδα. Από μέρα σε μέρα περιμένουμε την επίσημη δημοσίευση στην εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του μεγάλου διαγωνισμού για τις 20 offshore περιοχές. Ουσιαστικά μετά και την κατακύρωση από το εθνικό Κοινοβούλιο των τριών πρώτων οrendoor περιοχών που βγάλαμε σε διαβούλευση, η Ελλάδα έχει πια ανοίξει γρήγορο βηματισμό με 26 περιοχές στις οποίες διεκδικεί και έχει αρχίσει ήδη να εγκαθιστά επενδυτές. Να κρατήσουμε στο μυαλό μας ένα πράγμα: **οι Υδρογονάνθρακες αποτελούν ταυτόχρονα πηγή δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και πηγή δημιουργίας δημοσίων εσόδων. 1.000 θέσεις εργασίας άμεσες και έμμεσες ανά πεδίο, ανά γεώτρηση. Πολλά δις όταν αξιοποιούνται οι υδρογονάνθρακες, χρήματα τα οποία δεν θα ακουμπήσει κανένας Υπουργός Οικονομικών, χρήματα τα οποία με νόμο, γνωρίζετε πολύ καλά ότι θα ενταχθούν στο Ταμείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενεών, για να στηρίξουμε τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος.**

Έχουμε μια συνολική εθνική στρατηγική. Καταθέτω δημόσια και σε εσάς και θα κλείσω με αυτό, την πεποίθησή μου με την οποία πείθω τους διεθνείς συνομιλητές μας εντός Ελλάδας ή εκτός Ελλάδας, ότι αυτή η εθνική στρατηγική είναι μια στρατηγική που θα πάει σε βάθος πολλών ετών, γιατί επί των βασικών αρχών της πολιτικής αυτής έχουμε συμφωνήσει όλοι. Έχουμε συμφωνήσει ότι θα αξιοποιήσουμε τον ορυκτό μας πλούτο, έχουμε συμφωνήσει ότι η αξιοποίηση αυτή θα γίνει με ανοιχτές διαφανείς διαγωνιστικές διαδικασίες σύμφωνα με όλες τις προδιαγραφές του ευρωπαϊκού και εθνικού Δικαίου, έχουμε συμφωνήσει ότι η αξιοποίηση αυτή θα γίνει με απόλυτη προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, έχουμε επίσης συμφωνήσει ότι η αξιοποίηση αυτή θα γίνει με μεγιστοποίηση των εσόδων του ελληνικού Δημοσίου και μεγιστοποίηση των αντισταθμιστικών ωφελημάτων για τις τοπικές κοινωνίες.

Σε αυτή την κατεύθυνση θέλω να καλέσω και εσάς, που όπως κι εγώ παρακολουθούμε σε ετήσια βάση τις εκδηλώσεις του IENE, να δουλέψουμε μαζί. Να έχουμε πλήρη συνείδηση ότι **αυτή η πρόκληση ξεπερνά το μέγεθος του καθενός μας, ξεπερνά το μέγεθος του κάθε Υπουργού, της κάθε Κυβέρνησης. Πηγαίνει σε βάθος δεκαετιών. Συνιστά τη μεγάλη εθνική πρόκληση.** Και σε αυτή την εθνική πρόκληση έχουμε υποχρέωση όλοι να βάλουμε τον καλύτερο εαυτό μας για το μέλλον του Ελληνικού λαού.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.